

Familjen Erik Törnecrantz och Christina von Campenhausen i Röpplinge och dess ättlingar.

Familj 1

Erik Hansson Törnecrantz, född 1637-02-27 i Kilmare, Gladhammar. Inskrevs vid Linköpings skola 4/10 1647. Död 1672-01-04 och begravd 1673-11-25 i Tomteby, Röpplinge. Befallningsman i Tomteby, Röpplinge.

Ölandssläkten Törnecrantz vapen.

Efter drottning Kristinas abdikation blev Öland ett av hennes s.k. skatteländer. Det innebar att de skatteintäkter som inkom därifrån skulle tillfalla henne för hennes utsvävande försörjning. Detta fungerade inte helt enkelt, dels då det var fråga om ren utsugning av öns befolkning och dels p.g.a. problem med korruption inom administrationen. År 1660 utsågs därför en "Hauptman", som skulle svara för att förvalta Öland för drottningens räkning - Lars Assarsson. Denne hade sitt residens på Borgholms slott och till sin hjälp hade han bl.a. två stycken "Befallningsmän/fogdar", eller "Uppbördsmän". Dessa två personer ansvarade för skatteuppbörd m.m. för vardera Ölands norra respektive södra mot och i denna egenskap var de underställda Hauptmannen Lars Assarson.

Text från Öningabok av Sigurd Haneclou: "En proviantförvaltare i Borgholms provianthus var Eric Hansson Törne, som 1666 befordrades till befallningsman för norra motet. Han hade då börjat kalla sig Törnecrantz. Förmodligen var han från Stockholm." Erik omnämns i en befallning från Lars Assarsson i oktober 1668, då mat och skinn skall utdelas till ensamstående barn i byn Gärdslösa och i samband med att Karl XI besöker ön 1672-73 och mat m.m. skall samlas in.

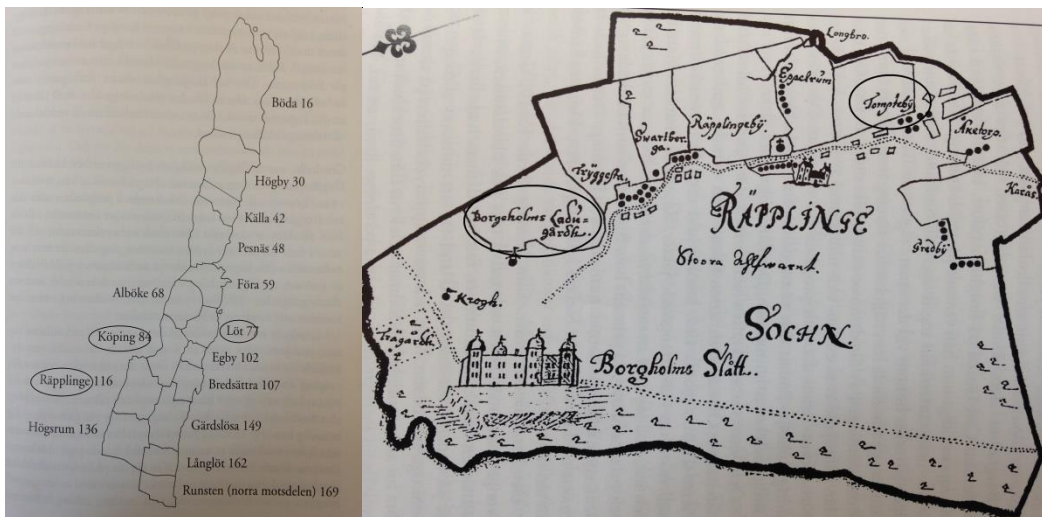
Eriks blivande svåger Johan Klint blev år 1653 utnämnd till Häradshövding och lagman i Kalmar och Ölands län. Dessa två herrar torde ju därmed ha haft ett antal beröringspunkter rent yrkesmässigt. De båda svågernas blivande svärfader Herman von Campenhausen blev dessutom inspektör över stora sjötullen i Västervik samma år. Familjerna är ju redan bekanta, men det är väl sannolikt i samband med att familjen von Campenhausens flyttat till Västervik som Erik och Johan träffar sina respektive blivande fruar.

I Gunnar Håkanssons Öländska personminnen, förs tanken felaktigt att Erik kan tänkas vara son till Hans Mattie Upplänning Mattsson, född 1570 i Västra Husby och sedemera kyrkoherde i Norrköping S:t Olai och dennes hustru Brita Evertsdotter Holm. Kopplingen som görs är väl att en brorson till denne, Mattias Canuti född 1630 är den som faktiskt adlas med namnet Törnecrantz 1663 och avlider utan barn 1669. Erik anges ju enligt Haneclou ovan ha börjat använda namnet Törnecrantz innan 1666, så rent tidsmässigt är det ju rätt tänkt. Denne Mattias gravsätts i Kalmar domkyrka jämte sin hustru i hennes första makes grav, Landsbokhållaren i Kalmar och Kronobergs län Johan Örnecrantz.

I Kalmar domkyrkas räkenskaper anges 30/7 1669: "Wälb. Matthias Törnecrantz lik ankommit hit ifrån Stockholm och här i salig wälborne Örnecrantz grav nedsatt, och allenast givet för gravens öppning, efter liket med process i Stockholm begravet var."

Erik är dock son till Hans Philipsson, född 1603 i Stockholm och död 1655 i Västervik. Sedemera Handelsman och Borgmästare i Västervik samt modern Karin Bengtsdotter, född i Kilmare.

Vidare från Öningabok av Sigurd Haneclou: "Befallningsmannen Eric Törnecrantz hade på 1600-talet ett hemman här i Rävlinge. Han var gift med Christina von Campenhausen från Riga. Åt henne lät han bygga ett solstånd i kyrkan." När dottern Anna Maria föds år 1669 anges bostadsorten mer exakt till byn Tomteby i Rävlinge socken. Ölands norra mot och Rävlinge socken med Tomteby och Borgholms slottsmagasin utmärkt.

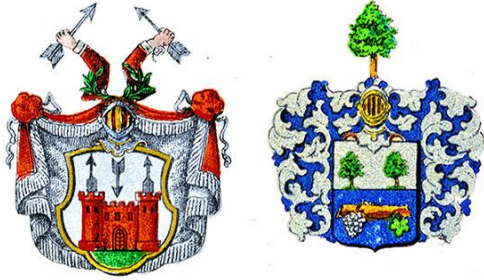

Ölands norra mot och Rävlinge socken med Tomteby och Borgholms slottsmagasin utmärkt.

Samtida med Erik i Kalmar fanns faktiskt en namne, Lars Törn(e)crantz som tillsammans med skepparen Per Håkansson äger skeppet Fortuna, vilket Hauptmannen Lars Assarsson kontrakterar för transport av sten 1665. I Köpings socken, vilken Borgholm tillhör finns också en by med namnet Törneby, ingen Erik Hansson återfinnes dock där vid mantalsskrivning år 1657. Men granne med Köping, i Löts socken, återfinnes den enda upptecknade Erik Hansson vid denna mantalsskrivning på hela Öland, Erik Hansson i byn Hjärpestad.

Någon koppling till den Mattias Canuti som adlas Törnecrantz kan inte fastställas. Men oavsett vilket, så verkar ju Eriks tagande av namnet Törnecrantz och användandet av vapnet med en smärre modifikation, vara accepterad av samtiden. Erik avlider 1672 men begravs samtidigt med dottern först i november 1673, kanske i samband med att man placerade den gravhäll med familjens vapen som finns vid Rävlinge kyrka, (och sakta förstörs). Och vad gäller Eriks överordnade Lars Assarsson, så kommer båda deras familjer att länkas samman i flera grenar under de kommande åren.

Gift innan 1656 med sin syssling Kristina Dorotea von Campenhausen, död 1712 i Bottarve, Fröjel på Gotland. Hans och Kristina är sysslingar via Hans farmor Anna Larsdotter och via Christinas morfader Erik Larsson (adlad von der Linde), Annas bror. För vidare utredning av dessa anor, se "Förhistoria till Ölandssläkten Törnecrantz – von Campenhausen.

Släkterna von Campenhausen och von der Lindes vapen.

Kristinas far Herman inflyttade från Riga och sökte 5/10 1622 burskap i Stockholm som vinhandlare. Han gifte sig med Gertrud Eriksdotter i juni 1626, vilkens far Erik Larsson också var vinhandlare (adlades von der Linde 1631) och var sedan en av borgerskapets 48 äldste 1627-51. Under en tid på 1630-talet var familjen bosatt i Lübeck, där åtminstone dottern Elsa är född. Herman var kyrkvård i tyska församlingen 1636, samt ägde och bebodde en fastighet vid Österlånggatan. Familjen synes ha flyttat ned till Västervik när fadern blir inspektör vid stora sjötullen 1653. Åtminstone tre systrar har kunnat återfinnas som gift sig och varit bosatta i Västervik eller Kalmar län. Så även modern Gertrud. Fadern Herman von Campenhausen avlider innan 1656 och modern i december 1656 i Västervik.

Kristinas syster Elsa von Campenhausen född 1632, var gift med Johan Klint före 1661, då första dottern Christina föds på gården Saxemåla i Lönneberga, Småland. Elsa avlider 1694 i Tveta socken. Johan Klint var son till kyrkoherden Nicolaus Olai Klint i Teda. Lite om Johan enligt Fräsegodsen Småland II s 649: "Fick i pant Botillaboda i Älghult socken. Student 1636 i Uppsala. Häradshövding i Sevede, Tunalän och Aspelands härader 1653-75 (då han avlider), samt vice Lagman i Kalmar län och på Öland."

Kristinas andra återfunna syster Gertrud, har gift sig strax innan den 19/10 1656. Maken är tullinspektorn och stadsfiskalen i Västervik Petter Chrismansson. Hon gifter sedan om sig minst en gång, i det sista äktenskapet med Rådmanen Johan de Rees.

En tredje syster, Vendela von Campenhausen gifter sig 1652 med Per Stark, "K.M. Drottning Christinas fordom Trotjänare och Bokhållare (på Borgholm), samt Överinspektör över stora och små sjötullarna på Gotland och Öland". Pehr anges också ha varit borgmästare enligt ett kungligt brev per den 15/9-1684, då förlänas Borgmästare Pehr Stark Sörby nr 1 under sin och hustruns livstid, enligt samma brev förlänas han också Långlöt. Pehr anges också som "välborne" vilket anger att han tillhört någon adel eller fräsesläkt. Det finns en släkt Starck som adlades 1674 men aldrig introducerades på Riddarhuset. Fadern Nils var Förvaltare över Gotlands stora sjötullar och båda förde samma vapen.

Herman Campenhausens gravhäll i Storkyrkan i Stockholm såldes 1687 av två systrar Stark, vars morfader "Harman Kamphusen" ägt densamma.

Christina von Campenhausen har en vapensköld som är identisk med Vendela von Campenhausen vilket ytterligare styrker deras släktskap. Till skillnad från de två adlade bröderna von Campenhausen har systrarna krumsablar och månskärör på sina vapensköldar. Vapensköldarna återfinns på Christina von Campenhausens gravhäll (på kyrkogården vid Räpplinge kyrka, dock sliten och sprucken) och en dopfunt som Vendela von Campenhausen och hennes make Per Stark donerade till Långlöts kyrka.

Foton på systrarna Kristina och Vendela von Campenhausens vapensköldar.

Kristinas två adlade bröder gör båda militära karriärer på olika poster runt om Östersjön. Lorentz von Campenhausen (död 1694), som adlas 1665 och introducerades på Riddarhuset 1672, gift med Elisabeth von Örten och sedan Catharina Wolfensköld. Sedan Johan Herman von Campenhausen (f. 1641 i Riga och avliden 1705) som adlas och introducerades på Riddarhuset 1675, gift med Agnes Margaretha Gyldenhoff.

En annan av Kristinas bröder - Karl Gustav von Campenhausen född 1744, återfinnes först som häradsskrivare i Röpplinge, där han gifter sig i januari och får en dotter i mars år 1674. Hustruns namn är dock inte angivet. Detta är säkerligen samma person som den Carl Gustaf von Campenhausen som blev löjtnant vid Österbottens regemente och avled i Livland 1697. Denne anges vara gift med Anna Elisabeth von Dudenberg och har barn med henne.

Maken Erik Törnecrantz avled ju 1673 och i mars 1675, gifter Kristina om sig med Kyrkoherden och riksdagsmanen i Röpplinge, Daniel Danielsson Repplerius (1643-1698) och får en dotter Christina Dorothea (Clara) redan i juli samma år. Både mor och dotter närvarar senare under flera år vid ett stort antal dop inom släkten på Öland.

Daniels fader Daniel Nicolai Repplerus (1576-1664) och dennes fader Nicolaus Pauli Repplerus (död 1611) var kyrkoherdar i Röpplinge. Modern Kristina Olsdotter Prosperia var född i prästgården i Länna, Frötuna (död 1673 i Röpplinge), som dotter till kyrkoherden Olof Prosperius och Anna Pedersdotter.

Daniels bror Olof Repplerus (1644-1697) kyrkoherde i Åby och 1693 prost i Ljungby gifter sig 1678 Helena Andersdotter Swebilia. Detta blir upptakten till en lång relation mellan släkterna Törnecrantz och Swebelius från Ljungby, (se vidare familj 4).

I oktober 1696 gifter sig dottern Christina Dorothea i Röpplinge kyrka med Axel Assarsson, som anges som befallningsman i samband med vigseln och är son till modern Kristinas första make Eriks chef, Hauptmannen Lars Assarsson. Paret flyttar sedan till Fröjel på Gotland och i september 1697 följande år föds dottern Maria där. Sedan september 1707 sonen Herman och i oktober 1719 dottern Helena, båda i Fröjel på Gotland. Dessa två familjer kommer sedan att följas åt under ytterligare ett par generationer och år 1749 gifter sig Axels brors dotterdotter med Klara Kristinas systers sonson, (se familj 19).

Ett år senare, år 1698 avlider Kristinas andra make Daniel Repplerius och även Kristina flyttar någon gång därefter till Fröjel socken på Gotland, dock oklart när. Hon närvarar inte vid något av barnens dop i Fröjel, men det är där hon sedan avlider i Bottarve i pesten år 1712 och finns angiven i dödboken tillsammans med fyra av dotterns och svärsonens barn.

Barn:

1. Katarina Elisabeth Törnecrantz, se familj 2.
2. Gertrud Wendela Törnecrantz, född 1660, se familj 3.
3. Herman Ericsson Törnecrantz född 1666. Herman skrevs in som befallningsmanson Hermannus Eri (=Herman Ericsson) Törnekrans vid läroverket i Kalmar 1678 när han var tolv år gammal.
4. Anna Maria Törnecrantz, född 1669-07 (döpt 1669-07-31) i Tomteby, Räpplinge, död 1673 (begravd 1673-11-25) i Tomteby, Räpplinge. Begravd med fadern.

Familj 2

Katarina Elisabeth Törnecrantz (från familj 1), född i Norra Möckleby, död 1710-12 i Kalmar (av Pesten).

Gift 1693-11-02 i Räpplinge med Petrus Orrhan, född 1663 i Kalmar, död 1711-01-22 i Kalmar, Kalmar. Kyrkoherde och hospitalpredikant i Kalmar.

Hospitalet, Kalmars första sjukhus, i dag ett fridsamt bostads- och kontorshus vid Södra vägen var en skräckens boning för de stackars hjonen, patienterna, när hospitalspredikanten och prästen tillika fyllbulten och slagskämpan Petrus Orrhane härjade med dem åren 1696 till 1708. Prästen Petrus Orrhane tycks sannerligen varit en ulv i fårakläder och synnerligen svag i kristna kunskaper enligt domkapitlet i Kalmar. Utan tvivel måste mer än en kalmarit undrat vilka synder de och framförallt de stackars hjonen begått för att drabbas av den våldsamme och förmodligen otrevligaste kalmariten, som någonsin gått i prästkläder. För kalmarit var han av födsel 1663 och med ohejdad vana för att bluffa och bråka sig fram.

Till en början verkade allt arta sig bra för smeden Peter Uhrhanes och hans fru Brita Jönsdotters son Petrus. Efter studier i Kalmar ändrade smedsonen sitt efternamn från Uhrhane till Orrhane och for till Uppsala för vidarestudier. Vad som hände där och hur det blev med studierna vet ingen. För på betyg var han tomhänt vid återkomsten till Kalmar efter några år. Däremot kom det fram att han i all hast rymt från Stockholm och en anmälan om brutet äktenskapslöfte från en lurad kvinna.

Trots att domkapitlet för Kalmar stift fått reda på allt detta så lyckades unge Petrus prata till sig ett intyg från domkapitlet för att kunna studera vidare vid universitetet i Greifswald i svenska Pommern nere i Tyskland. Med intyget i nypan försvann Petrus Orrhane dit. Med viss försening då hans skepp strandade vid Bornholm och han själv var nära att drunkna.

1693 blev det slut på friden i Kalmar. Då kom Petrus tillbaka och kunde visa att han minsann lyckats ta examen som filosofie magister. Ännu bättre var att han även fått en kallelse av självaste generalguvernören Nils Bielke i svenska Pommern att bli regementspräst där.

Bara Petrus såg till att bli prästvigd i Kalmar skulle tjänsten bli hans. Allt enligt Petrus, som lade fram den skriftliga kallelsen från generalguvernören inför konsistoriet vid hemstadens domkapitel för att styrka sitt krav på prästvigning. De värderade prästmännen var inte alls övertygade med detta om Petrus Orrhans lämplighet som präst. Mot honom talade att han bevisligen hade gjort två kvinnor i Karlskrona med barn under en vistelse där. Dessutom var hans kunskaper i den kristna tron synnerligen skrall. Trots det lyckades han övertala domkapitlet för han blev prästvigd till slut.

Men när han sedan inte visade några tendenser till att bege sig till Pommern och den utlovade tjänsten blev herrarna i domkapitlet misstänksamma. En undersökning gjordes. Resultatet blev en chock. Generalguvernörens kallelse var en förfalskning! Ett synnerligen uppbragt domkapitel avsatte Petrus från prästämbetet med omedelbar verkan. Han förbjöds lämna Kalmar i väntan på att generalguvernör Bielke skulle utmäta ett passande straff för Petrus.

Det blev inget straff för Bielken brydde sig inte. När guvernören inte svarade på domkapitlets förfrågan rann saken ut i sanden. Fast inte för Petrus. Fräck och obesvärad begärde han att återfå prästämbetet. Inte nog med att domkapitlets konsistorium gick med på det 1696. Petrus fick även anställning som både föreståndare och predikant vid hospitalet i Kalmar.

En säkert mycket nöjd Petrus Orrhane kunde flytta in i tjänstebostaden i hospitalet vid nuvarande Södra vägen med makan Elizabet, dotter till befallningsmannen i Ölands norra mot Erich Hansson Törnecrantz. Bittert, mycket bittert fick konsistoriet ångra sin vänlighet mot Petrus Orrhane. Inte nog med att han i sina predikningar smädade och förtalade både dem och alla andra, som han av någon anledning var sur på.

Han gillade att supa och slåss dessutom. Han blev så van att hamna inför rätta för sitt fylleri och sina slagsmål så att han började åta sig att försvara andra likasinnade i rätten. Samtidigt förtryckte Petrus hjonen på hospitalet. Som föreståndare satte han i system att reta upp hjonen mot varandra så de började gråla eller störde ordningen på andra sätt. Sedan straffade han dem med att dra in deras matportioner. Förmodligen behöll han portionerna för egen räkning. När hans straffsystem kom till allmän kännedom blev han avsatt som föreståndare men fick vara kvar som präst och predikant.

Som hospitalspräst kunde han fortsätta att plåga sin omgivning på hospitalet. Den nye föreståndaren började han kalla för rakekniv. Ännu plumpare var han mot den gamle biskopen Henning Schütte. Honom gav han öknamnet barkedocka, för hans ålderdomssvagheter. Orsaken var att biskopen 1701 stoppade Petrus Orrhanes begäran att bli kyrkoherde i Glömminge pastorat på Öland. I slutet av december 1707 tog bråket med biskopen en ända med förskräckelse. Under ett sammanträde på hospitalet krävde biskopen ett omedelbart slut på Petrus kollektinsamlande bland utfattiga hospitalshjonen.

Det var opassande på ett sådant ställe tyckte biskopen. Han menade att hjonen knappast hade råd med att lämna bidrag till Petrus Orrhanes kollekter. Troligen hade kollekterna hamnat i Petrus fickor. För varför skulle han annars blivit så dokumenterat rosenrasande så han knöt händerna mot biskopen och hotade anmäla honom för ärkebiskopen. Så rasande uppträdde han mot biskopen så att man tvingades ställa in mötet.

För den gamle och svage biskopen blev det tydligen för mycket. Bara ett par dagar senare, nyårsafton den 31 december 1707, avled Henning Schütte vid en ålder av 87 år efter att ha varit Kalmar stifts siste superintendent och sedan dess förste biskop under sammanlagt 47 år.

Samtidigt som det nya året 1708 randades randades även räkenskapens dagar för Petrus Orrhane. Sedan biskop Schütte gravsatts i Kläckeberga kyrka blev Petrus avsatt som präst för andra och sista gången. För nu skulle han bort från hospitalet särskilt sedan det kommit fram att han även överfallit och slagit hospitalets sköterska. Men för att få ut honom från hospitalet måste myndigheterna vräka honom.

Petrus Orrhanes hämnd fick gå ut över den förhatlige efterträdaren, den nye hospitalsprästen. In på hospitalet kom Petrus Orrhane visserligen inte men utanför smög han. Till slut visade sig efterträdaren utanför hospitalet. Då rusade Petrus Orrhan fram varpå den skräckslagne efterträdaren la benen på ryggen. Så fick Kalmar och dess invånare men framförallt hjonen på hospitalet vara med om skandalen när en präst, visserligen nyligen avsatt men ändå, jagade ifatt en annan präst, fångade in honom och började slå och misshandla honom inför alla och en var.

Detta hände sig på den tiden som svenska kyrkan kallar den ortodoxa tiden. Kraven och straffen för folk som satte sig upp mot enväldiga konungadömet Sveriges kyrka och dess ämbetsmän var stränga. Svenska myndigheter brukade inte dröja med att utmäta och verkställa sina straff men Petrus Orrhane slapp både rannsaking och straff. Antagligen var de centrala myndigheterna vid den här tiden fullt upptagna med Karl XII:s mångåriga pågående krig för att bry sig om en försupen prästs tilltag i Kalmar.

Kanske de lokala myndigheterna ville ta hänsyn till Orrhanes åldriga föräldrar och särskilt till hans far, Peter Urhane, som var en aktad smed, ålderman i smedernas skrå sedan 1671 och betrodd att svara för alla smidesarbeten i Kalmars nya rådhus på 1690-talet.

Men skammen över sonens alla tilltag tvingades båda föräldrarna uppleva då de dog först i slutet av 1708. Tre år senare den 22 januari 1711 kallades sonen Petrus Orrhane av den himmelska rättvisan. Då avled han, liksom hans fru hade gjort en månad tidigare, i den stora pestepidemin i Kalmar tillsammans med många av dem som han lurat, hotat och slagit under sin levnad som lurendrejare, fyllbult och våldsverkare.

Barn:

1. Johan Gustaf Orrhan, född 1694 i Norra Möckleby, död 1710-11-12 i Kalmar, Stadsförsamlingen.
2. Eva Maria Orrhan, född 1701 i Kalmar, Stadsförsamlingen, död 1710-01-12 i Kalmar, Stadsförsamlingen.
3. Samuel Gideon Orrhan, född 1701 i Kalmar, Stadsförsamlingen.
4. Katarina Sofia Orrhan, född 1705 i Kalmar, Stadsförsamling, död 1705-08-12 i Kalmar, Stadsförsamling.
5. Ingrid Orrhan, född 1705 i Kalmar, död 1710 i Kalmar.
6. Petter Orrhan, född 1708 i Kalmar, Hospitalhusen, död 1709-11-14 i Kalmar.

Familj 3

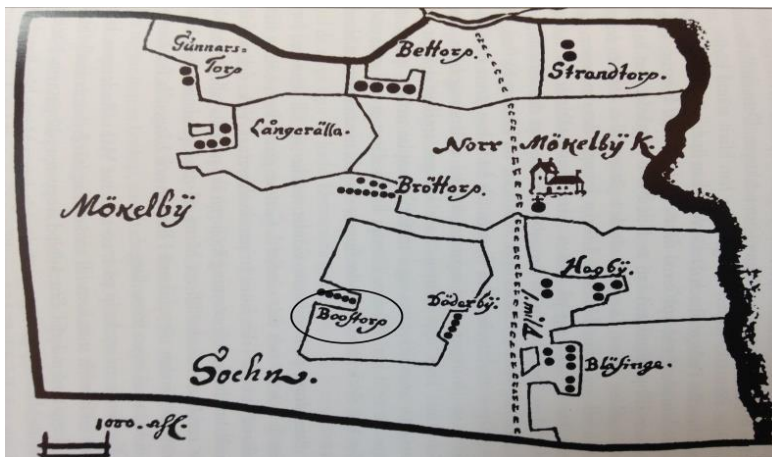
Gertrud Wendela Törnecrantz (från familj 1), född 1660.

Gertrud Wendelas båda namn kan härledas på mödernets generationsvis in till tidigt 1500-tal, med den förste kända kvinnan Vendela Snauel och därefter Gertrud Hafwerstad, och sedan Vendela Lohrman, vilken är Gertrud Wendelas mormor. Dessa båda namn går sedan vidare ytterligare minst tre generationer. När hon gifter sig 1686 med Nils Toresson i Norra Möckleby så finns hon redan i där i byn Bostorp, dock inte klart var.

Gift 1686-06-20 i Norra Möckleby med Nils Toresson, född i Bostorp, nr 3, Norra Möckleby, död 1711-09-22 i Bostorp, nr 3, Norra Möckleby. Länsman i Bostorp nr 3, ett mtl kronogård, Norra Möckleby.

I Öningabok av Sigurd Haneclou står följande om Nils Torsson och hans maka: "I Bostorp har under långa tider funnits en länsman. En sådan avled 1649. Hans fader hade bott i Torp i Gårdby socken och också varit länsman. Länsmanstraditionen fortsatte med Tore Nilsson och efter honom Nils Torsson som var gift med Gertrud Törnecrantz, Befallningsmannens dotter.

Parets barn antar moderns efternamn och sonen Petter Törnecrantz blir ännu en i raden av länsmän". Så även den yngre sonen Erik och flera av deras söner och sonsöner efter dem.

Bosatt i Bostorp gård nr 3, 1 mantal kronogård. 1683 bestod hela Bostorps by av 42 tunnland åker.

När maken avlider på hösten 1711 är äldsta sonen Karl redan etablerad inom kyrkan och den näst äldsta sonen Peter tar över länsmanassyslan och familjens gård i Bostorp. Gertrud Wendela flyttar därefter till Torsslunda och är 1715 bosatt där i Arontorp by, där hon återfinnes som dopvittne i prästgården åt Greta Lisa de la Roche. Hon bor där med sonen Erik och dottern Christina. Sonen är då eller blir sedan länsman och bosatt där på gården Arontorp nr 5, men det är oklart om de flyttat dit med en gång. Sista gången Gertrud är fadder vid dop i Norra Möckleby är i oktober 1713.

Barn:

1. Wendela Nilsson Törnecrantz född 1687-07-15 i Bostorp, Norra Möckleby. Vid dop anges endast "Nils Torssons dotter". Inga dopvittnen.

2. Erich Törnecrantz (Norra Möckleby: C:1 sid 34), född 1689-03-01 i Bostorp, Norra Möckleby. Faddrar vid dop: Comministern Jacob Brunnerus, befallningsmannen Israel Collin, Constapel Johan Cxx, Pastorskan Kristina von Campenhausen (mormor som var omgift med pastorn Daniel Danielis Repplerius). Flera andra vittnen finns men namnen går inte att utläsa.
3. Karl Törnecrantz, född 1690-05-12, se familj 4.
4. Peter Törnecrantz, född enligt åldersuppgift 1692-03-03, se familj 7.
5. Katarina Törnecrantz, född 1693 i Norra Möckleby.
6. Erik Törnecrantz, född 1693-09-12, se familj 12.
7. Anna Törnecrantz, född 1700-12-25 i Bosarp, Norra Möckleby.
8. Cristina Törnecrantz, född 1703-06-16, se familj 25.

Familj 4

Hulterstad-Kastlösa grenen

Karl Törnecrantz (från familj 3), född 1690-05-12 i Bostorp, Norra Möckleby, död 1741 i Stenåsa. Komminister på Öland, Hulterstad.

Dopvittnen: Constapel Johan xx, Christina Repplera (vilken var halvmoster och dotter till mormor Kristina Dorotea von Campenhausen i hennes andra gifte med komministern, kyrkoherden och riksdagsmannen Daniel Danielis Repplerius), m.fl. som inte kunnat tydas.

När fadern går bort 1711 har Karl redan inlett sin kyrkliga bana, men är dopvitne i hemsöcken detta år. I juli 1713 gifter han sig med Elisabeth Giöth, dottern till kyrkoherden i Norra Möckleby Trulius Giöth (1655-1711) och dennes hustru Catharina Dahlerus (1668-1741, avliden i Kastlösa). Fadern Trulius kom från byn Hagby i Norra Möckleby och modern var själv kyrkoherdedotter från Kastlösa.

Efter första hustrun Elisabeth Giöth bortgång 1721, gifte Karl om sig 1722 med sin svåger Olof Swebilius brorsdotter Helena Swebilius, vilken tidigare var gift med prästen Olof Lundius. (Olof Swebilius var gift med Birgitta Giöth som var yngre syster till Karls första hustru Elisabeth)

Denne svåger Olof Swebilius blir sedermera ärkebiskop och alla barn blir enligt gängse norm adlade, med namnet Adlerberg. Olof får en dotter Ingeborg Swebilia vilken gifter sig med Peter Henrik Sporselius och blir farmor till Nathanael Sporsell (Olofs dotters sonson), som 1818 gifter sig med Anna-Catharina Sabelström (brorssons dotterdotterdotter) till Karl Törnecrantz, i hennes första äktenskap. Ett av flera exempel på hur släktens olika grenar höll kontakt över flera generationer.

Men relationerna familjerna emellan var faktiskt etablerade redan tidigare. Karls mormor Kristina von Campenhausen gifter om sig med Daniel Repplerius efter att Karls morfader gått bort 1672. I detta äktenskap som varar ända till 1698 då andra maken går bort, blir hon svägerska med Helena Swebilius, gift med makens bror Olaus Repplerius och syster till ovan nämnde Olof Swebilius.

Gift 1713-07-14 i Norra Möckleby med Elisabeth Giöth, död 1721-02-08 i Stenåsa, Hulterstad. Begraven i Norra Möckleby enligt Kalmar Stifts herdaminne 2.

Gift 1722-12-12 i Hulterstad med Helena Swebilius, död 1759-11-18. Helena var änka efter kyrkoherden Olof Lundius vid giftermål, enligt Kalmar Stifts herdaminne 2.

Barn i första giftet:

1. Catharina Törnecrantz, född 1718-03-11 i Stenåsa, Hulterstad. Av någon orsak har inte faddrarnas namn fyllts i dopboken. Catharina fick namn efter mormodern Catharina Dahlerus och man kan nog utgå från att åtminstone hon var närvarande.
2. Nicolaus Törnecrantz, född 1720-03-17 i Stenåsa, Hulterstad. Dopvittnen: Kapten Joakim Heknxxx, Capellan i Sandby Gustav Brunnerus, samt Erik Törnecrantz (farbror och Länsman i Arontorp), hustrun matronan Gertrud Wendela Törnecrantz (farmor), Magdalena Gioding (sannolikt densamma som sedan är gift med Olof Osander), samt jungfru Brita Ellborg (?).

Barn i andra giftet:

1. Daniel Törnecrantz, född 1723-09-07, se familj 5.
2. Israel Törnecrantz, född 1725-09-16 i Hulterstad.

Familj 5

Daniel Törnecrantz (från familj 4), född 1723-09-07 i Hulterstad, Hulterstad, död 1776-05-24 i Kastlösa. Dykeriuppsyningsman. Faddrar vid dop: Gustaf Brunnerius i Sandby, Constapeln Rump, Prostinnan Kyronia, Elisabeth Ernström, länsman Petter Törnecrantz (farbror bosatt i Bostorp) hustru.

Gift 1753-09-14 i Kastlösa med Katarina Sundelius, född 1725-11-12 i Öland, Kastlösa, död 1802-03-15 i Kastlösa. Hustrun Katarina var gift första gången med Dykeriuppsyningsman Olof Roselius och Daniel har tagit över dennes tjänst.

Barn (i ett tidigare äktenskap):

1. Helena Maria Törnecrantz, född enligt åldersuppgift 1736.
2. Petter Törnecrantz, född enligt åldersuppgift 1746, se familj 6.

Familj 6

Petter Törnecrantz (från familj 5), född enligt åldersuppgift 1746, död 1799-08-02 i Kastlösa.

Gift med Sierlotta Maria.

Barn:

1. Carl Petter Törnecrantz, född enligt åldersuppgift 1783. Anges som Häradsskrivare i Kalmar.
2. Brita Christina Törnecrantz, född 1793.

Familj 7

Bostorpsgrenen

Peter Törnecrantz (från familj 3), född enligt åldersuppgift 1692-03-03 i Bostorp no 3, Norra Möckleby, död 1737-12-13. Länsman i Bostorp no 3, Norra Möckleby.

Peters födelse har inte kunnat hittas i Norra Möckleby dopbok, ålderuppgiften kommer från dödboken. Från 1712 börjar Peter uppträda som dopvitne i stället för sin avlidna fader. Han tar också över länsmanassysslan och föräldragården Bostorp nr 3 som anges till 1 mantal.

Gift 1723-08-31 i Norra Möckleby med Maria Helena Lundgren. Död 1771-10-07 i Bostorp, Norra Möckleby. I dopboken återfinns hon endast som Länsmanshustrun Maria. Maria Helena gifter sedemera om sig med Häradsdomaren Jonas Hindriksson efter Peters död.

Barn:

1. Nils Törnecrantz, född 1724-06-20 i Bostorp no 3, Norra Möckleby, begravd 1737-04-11 i Bostorp no 3, Norra Möckleby. Faddrar vid dop: Carl Törnecrantz (farbror), Erik Törnecrantz (farbror) i Torslunda, Petter Torselius (se nedan familj 25), XX Andersson i Bostorp, Gertrud Wendela Törnecrantz i Aronborg (farmor), samt flera oläsbara namn.
2. Gertrud Wendela Törnecrantz, född 1726-10-20, se familj 8.
3. Anna Katarina Törnecrantz, född 1729-05-31, se familj 9.

Familj 8

Gertrud Wendela Törnecrantz (från familj 7), född 1726-10-20 i Bostorp, Norra Möckleby, död 1804-08-25 i Gård nr 2, Algutsrum. Bosatt i Gård nr 2, Algutsrum. Anges endast som Gertrud och inga dopvittnen är angivna.

Gift före 1758 med Samuel Hindriksson, född 1727-11-02 i Algutsrum by nr:2, Algutsrum. Nämndeman och Hemmansbrukare i Algutsrum.

Gift efter 1762 med Anders Nyström, död 1805 i Algutsrum. Skogsvaktare i Algutsrum.

Barn i första giftet:

1. Jonas Samuelsson, född 1758-01-22 i Algutsrum, Algutsrum.
2. Hinrich Samuelsson, född 1762-05-14 i Algutsrum, Algutsrum.

Familj 9

Anna Katarina Törnecrantz (från familj 7), född 1729-05-31 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby, död 1814-06-18. Anna Katharina kan inte återfinnas i Norra Möckleby dopbok.

Gift med Jonas Persson, född 1726-11-27, död 1790-06-26 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby. Nämndeman och Hemmansbrukare i Bostorp nr 3, Norra Möckleby.

Föräldragården Bostorp nr 3 tas över av Anna Katharina och hennes make Jonas Persson. Hon lever där under äktenskapet med maken och flyttade till Dörby i Norra Möckleby 1791, efter att både maken och sonen Petter gått bort föregående år.

Hon har två döttrar i livet när hon går bort år 1814. Dottern Vendela och hennes make matrosen Karl Persson Holmström som också bott hos familjen på Bostorp nr 3, har nu tagit över gården.

Barn:

1. Petter (Jonsson) Törnecrantz, född 1752-07-14, se familj 10.

2. Helena Jonsdotter Törnecrantz, född 1757-05-01 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby. Fadrdar vid dop: Länsman Petter Wahlqvist (kusinen Christinas make).
3. Erik (Jonsson) Törnecrantz, född 1763-01 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby, död 1763-12-16 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby.
4. Vendela Jonsdotter, född 1765-05-31, se familj 11.

Familj 10

Petter Jonsson Törnecrantz, född 1752-07-14, död 1790-09-29. Skogsvaktare samt Länsman. Fadrdar vid dop: Christina Törnecrantz (kusin), fru Wahlqvist (kusinen Christinas svärmor).

Petter finns med i mantal för Norra Möckleby i Bostorp nr 3 hos föräldrarna. Men han finns också upptagen på gård nr 1 i Torslanda by efter att ha gift sig med Margaretha Schalien, tillsammans med sin svåger skepparen Lars Möller gift med Christina Charlotta Schalien.

Vid vigseln i Torslunda 1783 anges; "Skogswagtaren Peter Törnecrantz från Bosarp med Enkafru Ingrid Margaretha Schalien i Thorslunda." Hustrun Margaretha avlider dock redan året därpå i barnsöld och Petter återvänder sedan till föräldragården där han avlider bara tre månader efter sin far i september 1790. Han anges då i husförhörslängden som Skogsvaktare.

Gift 1783-07-27 i Torslunda med Ingrid Margaretha Schalien, född 1749- i Karlshamn, död 1784-03-23 i Torslunda nr 1, Torslunda (av Svår barnsöld). Bosatt i Torslunda by, Torslunda.

1746 gifter sig Ingrid Margarethas mor Anna Catharina Wahlbom i Arby med fadern styckjunkaren Sven Schalien från Kalmar. "Arbyn 1746, no 8. 2a söndagen efter Trinitus: lystes en gång för Styckjunkaren vid Kongl: Artilleriet af Finska Battalion Hr Swen Schalin från Calmar och aflidna Inspector Wahlboms dotter, Jungfru Anna Catharina i Appelrum." Swen och Anna Catharinas första fem barn, inklusive Ingrid Margaretha, föds i Karlshamns kastellförsamling mellan 1747-1756.

Därefter, innan 1761 då sonen Olof Fredrik föds, har paret flyttat till Kåtorp i Torslunda Församling.

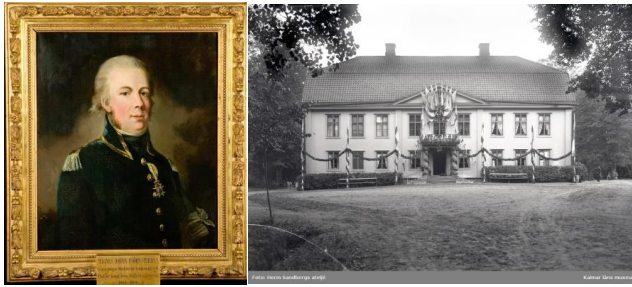
Ingrid Margarethas morfar Johan Jean Wahlbom som först var brukspatron och inspektor på Gryts bruk i Boo socken i Örebro län, bosatte sig sedan på sin gård Apelrum i Arby socken invid Kalmar.

Efter det att morfadern gått bort 1736 på hemgården Apelrum, någon gång mellan 1746 och 1761, synes mormodern Anna Margareta (född Rynning) ha flyttat till Öland och där bott hos Ingrid Margarethas föräldrar i Kåtorp i Torslunda socken.

Ingrid Margarethas äldsta moster gifter sig i Arby i november 1737 med notarien i Kämnrådet Carl Mörck.

Morbrodern Johan Gustav Wahlbom gifter sig 1757 med biskopsdottern Elisabeth Christina Björnstierna i Kalmar stadsförsamling. Han hade då studerat i Uppsala sedan 1744 för Linné och där varit något av en favoritlärjunge för denne. Han promoverades till medicine doktor 1751 och innehade därefter professuren i anatomi och medicin i Stockholm. Han reste sedan till Berlin för vidare studier, men avsåg sig efter detta professuren i Stockholm och flyttade till Kalmar för att bli provinsialläkare där.

Familjen var bosatt i Kalmar där första barnet föds 1760, men Johan hade även tagit över faderns egendomar (Gåra 1, Gåra 2 och Byagärde) i Arby, som han senare omformade till herresätet Christinelund, uppkallat efter sin maka. Deras son Magnus Johan Wahlbom född 1758 blev 1799 adlad och adopterad på sin moders adliga sida, med namnet Björnstierna.

Ingrids morbror Magnus Johan Wahlbom Björnstierna och gården Christinelund utanför Kalmar.

Barn:

1. Wendela Törnecrantz, född 1784-03-13 i Torslunda by, Torslunda. Faddrar vid dop: Nämndeman Jonas Pehrsson i Bostorp (farfar), Skogsvaktare Anders Nyström i Algutsrum (farmors systems make), Skeppare Lars Möller i Kådetorp (ingift morbror), Handelsbetjänten Magnus Schalien i Calmar (morbror som var född i Kåtorp), Jägar Kadetten Hindric Samuel Ström (kusin via faderns syster), Enkafru Anna Catharina Schalien född Wahlbom i Kådetorp (mormor), Skogswagtarska Gertrud Wendela Nyström i Algutsrum (farmors syster), Hustru Ingrid Pehrsdotter i Bröstorp, pigan Wendela Pehrsdotter i Bostorp (oklar koppling), Jungfru Cajsa Lena Rundahl i Mölstorp.

Familj 11

Vendela Jonsdotter (från familj 9), född 1765-05-31 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby.

Gift med Carl Persson Holmström, född 1751-04-09 i Bröttorp, Norra Möckleby, död cirka 1830 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby. Lantbrukare och ålderman i Bostorp nr 3, Norra Möckleby.

När Vendela gifter sig med Carl Persson Holmström som anges denne som matros. Familjen är bosatt hos Vendelas föräldrar i Bostorp nr 3 enligt husförhörlängd 1772-1805.

Då både fadern och Vendelas äldre bror Petter går bort år 1790 och modern flyttar till Dörby året därpå, tar Vendela och hennes make över föräldragården.

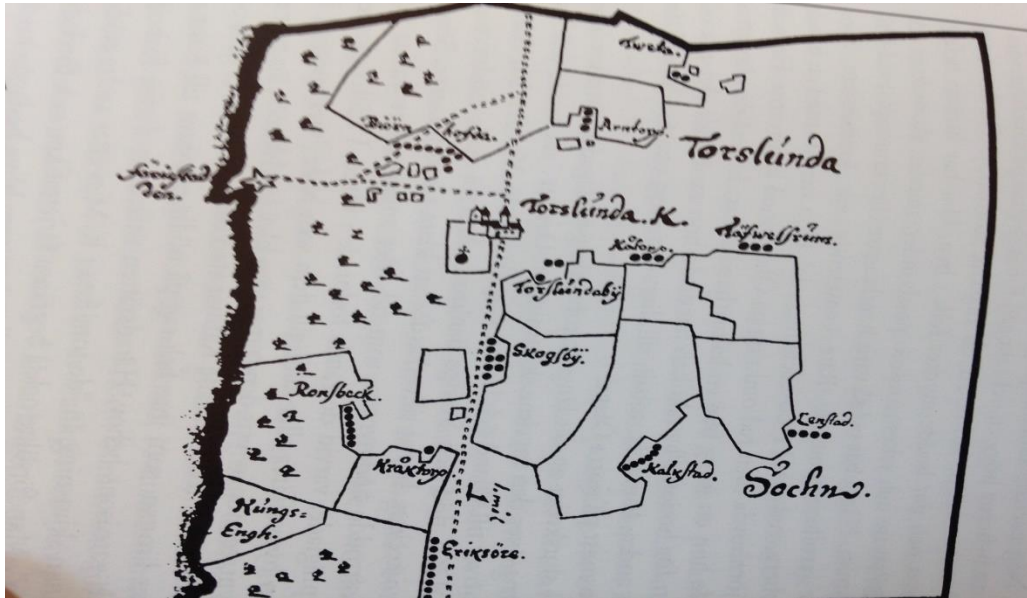
I början av nästa husförhörlängd 1805-29 står familjen fortsatt skrivna på Bostorp nr 3 och då anges maken som ålderman i Bostorp.

I den sista noteringen är Vendela avliden och Carl står nu som undantagsman på gården i Bostorp, som nu brukas av parets dotter Stina Carlsdotter född 1794 och hennes make Anders Johansson född 11 år senare år 1805. Dessa får en dotter år 1828 som döps efter mormodern Vendela, men som tyvärr avlider ung.

Barn: Stina Carlsdotter, född 1794 i Bostorp nr 3, Norra Möckleby.

Erik Törnecrantz (från familj 3), född 1693-09-12 i Bostorp, no 3, Norra Möckleby, död 1750-01 i Aronstorp, gård nr 5, Torslunda (av Rödsot). Kronolänsman i Aronstorp, gård nr 5, Torslunda.

Vid dop står Paul Rump (bosatt i Hult i Algutsrum, som ansvarade för dykeriet i Kalmar/Öland och bärgningarna av kanonerna från det av danskarna sänkta skeppet Cronan, gift med Agneta Palm) och Petrus Orrhan (ingift morbror) som faddrar. Bland de kvinnliga dopvittnen som är med återfinnes bl.a. Pastorskan Daniel Reppleri (mormor) och jungfrun Elsa Repplera (oklar koppling).

Torslunda socken, högst upp Tveta, sedan Arontorp, Torslunda by och Kåtorp nedanför.

Mor och son finns på plats i Arontorp redan från november 1715, då Hjertrud Vendela står som fadder vid två tillfällen. Den ena gången ihop med Lucia de la Roche och några dagar senare för flickan Lisken de la Roche, då tillsammans med befallningsmannen Palm.

Erik själv återfinnes första gången som dopvittne i oktober 1716, sedan i augusti 1718 och i september 1719 då Per Staffansons barn döps. I december står befallningsmännen Eric Torselius och Erik Törnecrantz med som dopvittnen.

Gift 1720-11-27 i Torslunda med Karin Persdotter.

Karin och Eriks vigsel sker ju i Torslunda, vilket innebär att Karin själv torde vara ifrån Torslunda. Ingen födselnotis har dock återfunnits i Torslunda för åren runt 1700.

Erik och Karin Persdotter dottern Christina föds redan i mitten av maj påföljande år. Då finns det ingen Per/Petter eller Persson/Persdotter med bland faddrarna, inte heller när sonen Nils föds 1723. Men när sonen Erich föds 1726 finns både en Anders Persson och Per Staffansson från Torslunda med och de står först bland faddrarna. Dessa skulle kanske kunna vara Karins bror och fader.

Samma år som dottern Christina föds 1721, närvarar Erik i september som fadder vid dopet av Maria Schultzberg i Torslunda och anges då som vice länsmannen. Bara ett par dagar innan har Eriks mor Hjertrud Wendela också varit fadder och anges då som boende i Arontorp.

Eric Torselius ovan är troligen far till Eriks blivande svåger Peter Torselius, när denne gifter sig med Eriks syster Christina. Eric Torselius (uti Färjestaden som också ligger i Torslunda) är även dopvittne till befallningsmannen Palms dotter Christina som föds i november 1712. Och befallningsmannen Bengt Palm får även han en dotter i november 1709 och då står Kommissarie Lorentz Assarsson som dopvittne. (Bengt Palm avlider 1714).

Denne Lorentz Assarsson anges som häradsskrivare 1695, kommissarie 1706-1712 i Torslunda och död i Tveta, Torslunda där han begravs i januari. Han är först gift med Maria Silfverlåås, död 1706 i Räpplinge och dotter av borgmästaren i Kalmar Hans Silfverlåås och Helena Nilsdotter. Sedan omgift 1707 i Köpings socken med Lisken Wallina, dotter av prosten, kyrkoherden och riksdagsmannen Olaus Nicolai Wallinus och Elisabet Rodde. Bara ett par dagar efter dopet av Bengt Palms dotter, får Lorentz själv en dotter Christina och då står befallningsmannen Palm som fadder.

Lorentz är bror till Axel Assarsson som är gift med Eriks moster, Hjertrud Wendela Törnecrantz halvsyster Clara Christina Reppleri och anges som befallningsman vid sin vigsel 1696. Paret bor i Fröjel på Gotland och Axel begravs 1729 "invid altaret" i Fröjels kyrka.

Men Lorentz är även bror till Assar Assarsson (1667-1741,) som 1697 anges som häradsskrivare för södra motet och 1719 som befallningsman och boendes i Kastlösa by, Kastlösa. Denne Assar får en dotter Maria Assarsdotter som gifter sig med nästa Länsman i Kastlösa Johan Petersson Castelius, vilkas dotter i sin tur gifter sig med Eriks son Peter Törnecrantz också han sedemera Länsman och boendes i Torslunda by.

Vid flera tillfällen finns även länsmannen Nils Strandberg som är bosatt i Arontorp i Torslunda med. Denne var först gift med företrädarens änka och blir sedan kvar i över två decennier. Han får själv barn de första åren på 1700-talet och eventuellt är det så att Erik efterträder Nils som länsman i Torslunda då han avlider 1736 och då tar över gården i Arontorp. Erik återfinns sedan i mantalslängder såsom bosatt i Torslunda 1743, 1745 och 1747. 1745 finns det också två pigor på gården.

Det finns också en Stina Reppleri bosatt i Arontorp, detta enligt en dopnotis från november år 1720.

Barn:

1. Christina Törnecrantz, född 1721-05-12, se familj 13.
2. Nils Törnecrantz, född 1723-08-03, se familj 14.
3. Erich Törnecrantz, född 1726-06-06, se familj 17.
4. Peter Törnecrantz, född 1729-07-07, se familj 19.

Christina Törnecrantz (från familj 12), född 1721-05-12 i Arontorp nr 5, Torslunda, död 1776-11-17 i Ullevi, Gårdby.

Faddrar: Löjtnant Petter Torselius (eventuellt fasterns blivande make), Petter Törnecrantz (farbror som är Länsman i Bostorp), Börje Andersson i Kådetorp (hemmansägare och nämndeman i Kåtorps by, vars dotter Brita 1744 gifter sig med Christinas bror Nils och alltså blir hennes svägerska), hustru Wendela Törnecrantz i Arontorp (farmor), Brita Jönsdotter.

Gift 1741 i Torslunda med

Peter Wahlqvist. Länsman i Ullevi, Gårdby.

Petter var son till hattmakaren Carl Wahlqvist och dennes hustru Anna Catharina och återfinnes i deras bouppteckning från 1769. Paret bodde i egen fastighet, eventuellt nr 59, inne i Kalmar stad. Petter hade även en äldre bror, Carl Fredrik Wahlqvist. Ingen födsel mellan 1717-1721 har kunnat återfinnas i Kalmar stad och bouppteckningen efter föräldrarna är mycket svår att läsa.

Peter återfinnes i Gårdby som fadder första gången i januari 1742, sedan står han fadder vid flera tillfällen följande år. Vid ett dop i juli 1743 närvarade även Christina. Det kan vara så att Peter har efterträtt den tidigare länsmannen Petter Ahlqvist runt 1741, denne uppträder som fadder vid dop senast i oktober 1739.

Det finns ingen vigselbok för Torslunda mellan 1721-45 men då denna socken är Christinas familjs hemsocken, är det mest sannolikt att de gifter sig där. Fadern Carl Wahlqvist närvarade vid Peters och Christinas dotter Sofias dop i Gårdby 1752.

Barn:

1. Jonas Wahlqvist, född 1744-05-10 i Ullevi, Gårdby.
2. Nils Wahlqvist, född 1746-03-23 i Ullevi, Gårdby. Faddrar vid dop: Nils Törnecrantz i Kåtorp (morbror), Petter Törnecrantz i Torslunda (morbror), Jonas Hindriksson i Bostorp (ingift fasters andra make), Pastorskan Maria Morelia, Jungfru Anna Catharina Törnecrantz i Bostorp (morfars brorsdotter), m.fl.
3. Hedvig Sofia Wahlqvist, född 1752-03-16 i Ullevi, Gårdby. Faddrar: Pastor de la Roche, Carl Wahlqvist i Kalmar (farfar), Anders Olofsson i Gårdby, Olof och Anders Gabrielsson i Ullevi, Nils Olofsson, Maria Assarsson, madame Elisabeth Törnecrantz i Torslunda (kan vara ingifta mostern Elisabeth Castelius), Hustru Brita Klewerman Holmtorp (ingift moster), Per Östenssons hustru Brita, Sven Perssons hustru Elin, Folke Folkessons hustru Elin.
4. Erik Wahlqvist, född 1757-06-26 i Ullevi, Gårdby, död 1763-11-15 i Ullevi, Gårdby. Faddrar: Skogsvaktaren Petter Hasselberg i Torslunda, Börje Olofsson, Jöns Folkesson i Bostorp, Anders Jönsson i Arontorp, Johan Andersson i Möckleby, Jonas Hindriksons hustru Maria i Bostorp (ingift faster med Peter Törnecrantz, omgift med Jonas), Per Svenssons hustru Cissa i Bostorp, Anders Folkessons hustru Carina.

Nils Törnecrantz (från familj 12), född 1723-08-03 i Aronstorp, Torslunda, död 1772 i Kåtorp nr 2:2, (Östragården), Torslunda, (av Vattusot). Hemmansägare i Kåtorp nr 2:2, (Östragården), Torslunda.

Faddrar: Nils Aronberg i Arontorp, Alexander de la Roche i kyrkogården, Anneli Ribberg i Torslunda, jungfru Stina Törnecrantz i Arontorp.

Lite mer om Alexander de la Roche ovan och dennes familj som har nära kontakt med Törnecrantz under flera år. Alexander, sedemera kyrkoherde i Sandby pastorat är född 1696 i Torslunda prästgård, † 1766-04-25 i Sandby.

Alexander är son till Nils de la Roche, född i Kalmar 1673, som blev kyrkoherde i Torslunda 1712 och prost i Torslunda 1741-45. Nils de la Roche hade även dottern Lirken, för vilken Nils (Törnecrantz) mor Gertrud Vendela återfinnes år 1715 som dopvittne i prästgården i Torslunda. Nils de la Roche var känd såsom den sista präst i Kalmar stift som brukade långt skägg. Han dog 1745 och efterträddes i Torslunda av Erik Zilin, som var född i Kalmar 1707 och blev kyrkoherde 1746 och avled 1772.

Gift 1744 med Brita Börjesdotter, född 1725 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda, död 1751-04-02 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda (av Barnsbörd). Bosatt i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda.

Efter vigseln 1744 mellan Nils Törnecrantz och Brita Börjesdotter, inflyttade paret till en del av Britas fädernegård Kåtorp nr 2:2, brukad av svärfadern hemmansägaren och nämndemannen Börje Andersson och finns med i mantalslängd 1745, 1751 och 1753. Denna del var även kallad "Östragården". Den andra delen Kåtorp 2:1, brukades av svärfaderns bror Lars Andersson, vars dotter sedan kommer att gifta sig med Nils och Britas sonson Nils Pehrsson Törnecrantz.

Första sonen Erich hade vid sitt dop inte mindre än femton faddrar. Bland dem morbrodern Anders Börjesson från Björnhofda och Maria Törnecrantz från Hult, (moderns kusin från Hulterstad). Erich dog dock endast tre månader gammal.

1745 stämde Nils två andra bönder i byn för skada som deras kreatur gjort på hans ärt och råghorvor. De svarande infann sig inte till tinget och fick därför böta, Nils vann också målet då han kunde uppvisa ett besiktningsintyg. Han var sedan också en av "sexmännen" vid den allmänna sockenstämman 1752-55.

1747 är han dopvittne vid brodern Erichs dotter Catharinas dop i Algutsrum och 1751 avlider hustrun Brita i barnsbörd. Ett år senare gifter Nils om sig med Anna Persdotter. Paret står 1758 som faddrar åt Nils Svenssons son Sven i Holmetorp, Algutsrum.

Vid skattläggningsförrättningen 1768 är Nils och svärfaderns bror Lars Andersson fortfarande skrivna för nr 2 i Kåtorp. Denne är nu gift med Nils systerdotter Gertrud Wendela Persdotter Torselia.

Nils blir samma år också förmyndare för brodern Petters barn - Hjertrud Wendela och Erich bosatta i Torslunda by, (nr 3 Västragården) då denne avlider samma år.

Nils avlider själv år 1772 i Kåtorp av vattusot och vid storskiftesdelningen i oktober 1773, skrivs "No 2 eller Östragården: Lars Andersson och enkan Anet Pehrdsdotter genom Petter Nilsson (Törnecrantz) hennes styvson".

Barn:

Petter Nilsson Törnecrantz, född 1746, se familj 15.

Familj 15

Petter Nilsson Törnecrantz (från familj 14), född 1746 i Östragården nr 2:2 i Kåtorp, Torslunda, död 1796 i Kåtorp nr 2:2, (Östragården), Torslunda. Hemmansägare i Kåtorp nr 2:2, (Östragården), Torslunda.

Petter övertog som enda barnet fädernegården Kåtorp 2:2 och finns upptagen som mantalsskriven ägare 1777.

Gift 1779 med Carin Jönsdotter, född i Björnhovda, död i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda. Bosatt i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda.

När Petter gifter sig med Carin Jönsdotter från Björnhovda, utlovades han 30 lod silver i morgongåva. Vid Petters död värderades hemmanet till 166 riksdaler och 32 skilling. 1781 föddes ende sonen Nils. En utförlig bouppteckning finns återgiven i boken "Torslunda II, en bygd i förvandling av Torslunda hembygdsförening".

Barn:

1. Nils Pehrsson Törnecrantz, född 1781-04-25, se familj 16.

Familj 16

Nils Pehrsson Törnecrantz (från familj 15), född 1781-04-25 i Kåtorp nr 2 (Östragården), Torslunda, död 1823-07-08 i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda (av Drunkning). Hemmansägare i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda.

Nils gifte sig med sin syssling, farfaderns systers dotterdotter, vilken ju också var farmors fars brorsdotter. De båda familjerna hade då gemensamt brukat Kåtorp nr 2 i två generationer.

Gift 1799 i Torslunda med Brita Larsdotter (se familj 27), född 1755 i Östragården nr:2:1 i Kåtorp, Torslunda, död 1850 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda. Bosatt i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda.

Brita var dotter till Lars Andersson i granngården 2:1 i dennes andra äktenskap och då gift med Greta Wendla Torselia. Britas mor Greta Wendla var släkt i släkten, som dotter till Nils farfars faster Christina Törnecrantz och hennes make Peter Torselius i Aronstorp Torslunda.

I juli 1823 drabbades familjen av en svår olycka. Nils tillsammans med flera andra var på resa över Kalmarsund då färjan kapsejsade och nio personer från Torslunda, varav tre från Kåtorp, inklusive Nils drunknade. Totalt var fler än 40 personer ombord på färjan som var överlastad inte bara med passagerare utan också diverse trävaror.

Prästen i Stora Möckleby skrev; 40 människor, män, kvinnor och barn av en stark storm och färjekarlens oförsiktighet, kantrade och blev ett rov för vågorna, utom 9 personer som blivit med livet bärgade.

Vid BoU efter Nils upptas krono skattehemmanet 2 1/2 mtl Kåtorp, som av honom har "bänkat och bebotts", men inte varit ägare till mer än 2/3 och den sista 1/3 tillhörig modern Cajsa Jönsdotter.

Efter att maken Nils gått bort står Brita skriven för gården 1830, men under åren 1830-38 är sönerna Peter, Erik och Samuel omväxlande skrivna som ägare. Näst äldste sonen Lars gifter år 1827 sig med Maria Andersdotter och tar då också över hennes fädernegård Lenstad 4. Undantagskontrakt upprättades 1834 för Brita.

1839 såldes gården utanför familjen, till Jonas Nilsson från Långlöt. Dennes dotters sonson Edvard Nilsson i Kåtorp gifter sig 1898 med ovan nämnda Lars och Marias dotterdotter Jenny Larsson från Lenstad 4 och så kom faktiskt gården åter i en ättling till ursprungsfamiljens ägo.

Brita själv fick leva ett annorlunda och mycket hårdare liv än de första 25 åren som bondhustru och går bort med små medel i Kåtorp år 1850.

En utförlig och intressant berättelse om denna gren och gården i Kåtorp återfinnes i boken Torslunda II - En bygd i förändring.

Ovan nämnda Jenny och maken Edvard med barn på Gården Kåtorp omkring 1923.

Erich Törnecrantz (från familj 12), född 1726-06-06 i Arontorp, no 5, Torslunda, död 1783. Vice Länsman i Holmetorp, Algutsrum.

Faddrar: Anders Persson i Kåtorp, Per Staffanson i Torslunda, Petter Torselius i Arontorp, Gertrud Törnecrantz i Arontorp (farmor), jungfrun Maria Törnecrantz i Arontorp (sannolikt fastern Christina som samma år gifter sig med Peter Torselius i Arontorp), pigan Cristine Andersdotter.

Gift 1745-06-09 i Algutsrum med Brita Kleverman. Bosatt i Holmetorp, Algutsrum.

Erich står som vice Länsman vid giftermålet med Brita 1745.

Det fanns även en Strandridare Petter Klewerman (1675-1760) i byn Hässelby i Algutsrums socken som gifte sig 1735 med pigan Sophia Dahm. Petter var född i byn Kleva i Resmo socken. När denne döper sin dotter Maria i oktober 1745 står Britas nya make Länsman Eric Törnecrantz som vittne. Vid tidigare dop under 1730 och 40-talet står familjerna Klewerman och Dahm som dopvittnen åt varandra vid ett flertal tillfällen.

Båda familjerna är frekventa som dopvittnen i Algutsrum under denna period. Det är mycket troligt att Brita Kleverman är en syster till denne Petter Klewerman. Petter med familj flyttar sedan också till Holmtorp.

När Brita och Erichs dotter Catharina Elisabeth föds 1747 är en Mattias Jönsson Dahm dopvittne och deras dotterdotter Brita Stina född 1778 gifter sig också 1802 med en Carl Dahm född 1774 och paret bor hos Brita Stinas föräldrar Swen Baumgart och Catharina Törnecrantz.

Barn:

1. Nils Törnecrantz, född 1746-04-09 i Holmetorp, Algutsrum, död 1763-04-13 i Holmetorp, Algutsrum. Dopvittnen: Länsman Petter Wahlqvist, Petter Torselius, Petter Törnecrantz, Jakob Wegner, Nils Törnecrantz, jungfrun Greta Elisabeth.
2. Catharina (Kajsa) Elisabeth Törnecrantz, född 1747-12-15, se familj 18.
3. Brita Stina Törnecrantz, född 1751-06-16 i Holmtorp, Algutsrum, död 1754-11-08 i Holmtorp, Algutsrum.
4. Erik Törnecrantz, född 1753-11-19 i Holmtorp, Algutsrum.
5. Petter Törnecrantz, född 1756-03-24 i Holmtorp, Algutsrum, död 1757-05-10 i Holmtorp, Algutsrum. Dopvittnen: Anders Jonsson i Holmtorp, Lars Nilsson Holmtorp, Nils Ludensius, Hr Bindings hustru, Peter Klewerman (Junior), pigan Elin Månsdotter Holmtorp.
6. Jonas Törnecrantz, född 1758-05-04 i Holmtorp, Algutsrum, död 1759-05-06 i Holmtorp, Algutsrum.

Familj 18

Catharina (Kajsa) Elisabeth Törnecrantz (från familj 17), f ödd 1747-12-15 (döpt 1747-12-22) i Holmetorp, Algutsrum. Bosatt i Holmetorp, Algutsrum.

Dopvittnen; Mattias Dahm Hönstorp (Algutsrum), Nils Törnecrantz (farbror) Kåtorp, Anders Pärsson, länsman Wahlqvist (ingift farbror), samt pigans Sara Svensson.

Gift 1766-10-28 i Algutsrum med Sven Baumgart, född 1740 i Algutsrum, död 1817-01-31. Klockare i Holmetorp, Algutsrum.

Sven Baumgart, son till Wendela Davidsdotter Baumgart och sockenskräddaren Olof Nilsson. Han (och de övriga syskonen) upptog moderns efternamn och var klockare i Holmetorp, Algutsrum socken. Morfadern David Hansson Baumgart var kyrkovaktmästare i samma socken och gift med Elisabeth Berg.

Svens morfars far Peter Baumgart d. y. (son till Peter Baumgart d. ä.), var skeppsredare och handelsman. Han avlade borgared i Kalmar 1654-01-23 och var verksam i Kalmar som betydande redare och handelsman. Han lär ha avlidit 1678-06-03, enligt uppgift under en träta på tullhuset då han blev nedstucken av tullnären i Kalmar, Herman Wallrave. Han var först gift med en kvinna Lembke och i sitt andra äktenskap med Elisabet Pincier, † 1710-08-07 i Kalmar, dotter till handelsmannen i Stockholm Ægidius Hermansson Pincier och Catharina Isaksdotter Vogdt.

Stamfadern och Svens morfars farfar Peter Baumgart d. ä, skrev sig själv Bohmgart och var handelsman, enligt uppgift bördig från Österrike eller Wismar. Han invandrade till Sverige 1632, först till Döderhultsvik och sedan till Kalmar och nämns 1633-01-07 i rådhusrättens protokoll som Kalmarbo. Han utrustade på egen bekostnad under konung Carl XI:s skånska krig ett krigsskepp, Kalmar kastell kallat, vilket dock förolyckades. Denna gren av släkten som bl. a. var verksam i Kalmar och Algutsrum, kallade sig ibland också Bomgård eller Bohmgård. Flera av stamfadern Peters ättlingar blev adlade, men bara två introducerades på svenska riddarhuset.

Peter d.ä. avlider i Kalmar 1691.

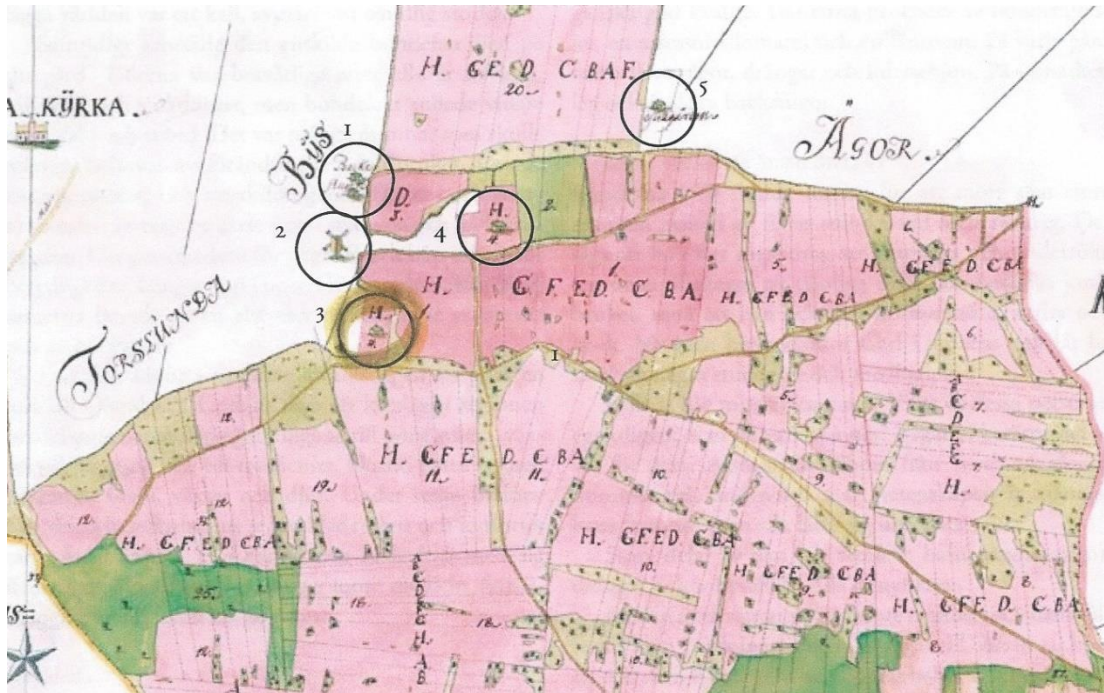

Släkten von Baumgartens vapen. Introducerad 1709 och utdöd på manssidan efter 1742.

Familj 19

Torslunda by

Peter Törnecrantz (från familj 12), född 1729-07-07 i Aronstorp, no 5, Torslunda, död 1768-06-13 i Torslunda by, no 3 (Västragården), Torslunda. Länsman i Torslunda by, no 3 (Västragården), Torslunda.

Torslunda by, nr 1 backstugor, nr 2 väderkvarn, nr 3 Peter Törnecrantz gård, nr 4 Torslundagården, nr 5 Östragården.

Torslunda by bestod på 1700-talet av tre gårdar, samt prästgården som låg lite avsides vid kyrkan och beboddes av kyrkoherden Nils de la Roche fram till 1745 och sedan av kyrkoherden Eric Zilin. Marken var indelad efter jordmån och kvalitet och de tre gårdarna hade del i alla markslag. Inägomarken med åker och äng var avgränsad mot utmarken och betet med stenmurar. Byn hade också utjordar utanför den vanliga inägomarken.

Byn skall ha blivit besökt av Carl Linnaeus sommaren 1741 och de tre gårdarna brukades då av, förutom Peter Törnecrantz (Västragården nr 3), bonden Per Svensson (Torslundagården), samt Per Persson, ålderman i byn och Sven Andersson (gård nr 1 och 2 Östragården). På varje gård fanns dessutom flera pigor, drängar och inhysesshjon. På utmarken låg också några backstugor.

Gift 1749 i Kastlösa med Lisbeth Johansdotter Castelius, född 1726 i Länsmansbostället, Kastlösa. Död 1813-05-02 i Västragården no 3, Torslunda. Bosatt i Västragården no 3, Torslunda.

Lisbeths far Johan Petersson Castelius var ju såsom maken Peter Törnecrantz Länsman även han och Lisbeth och hennes syskon är födda på länsmansbostället i Kastlösa.

När Peter och Lisbeth Castelius gifter sig 1749, så ser man återigen tydligt hur släktband och familjerelationer håller över generationer. Peters farmors far var ju fogden eller Befallningsmannen Erik Törnecrantz.

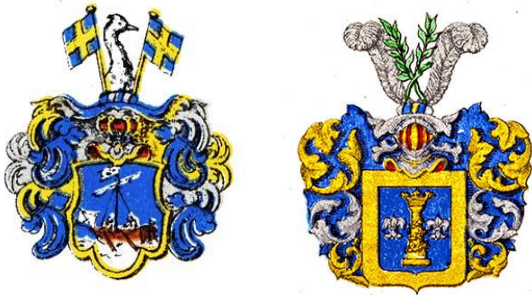
När Erik Törnecrantz avlider ingår hans hustru Christina Dorothea von Campenhausen nytt äktenskap med Kyrkoherden och Riksdagsmannen Daniel Repplerius. I detta äktenskap föddes en dotter Christina Dorothea Reppleri, alltså Peters farmors halvsyster. Denna Christina gifte sig sedan med Lisbeths morfars farbror Axel Assarsson som var son till Hauptmannen Lars (Lorentz) Assarsson.

Lisbeths morfar Asser Assarsson var Häradsskrivare och synes ha verkat i både Kastlösa och Vickleby, där Lisbeths morfarsfar Hauptmannen Lars Assarsson var verksam. Denne Lars var maken Peters farmorsfar Befallningsmannen Erik Törnecrantz överordnade och ägde flera gårdar i båda socknarna. En av morfaderns bröder Nils Assarsson blir 1719 adlad Lagerstolpe, till Görväln i Järfälla socken, Torslunda i Haga socken och Stenby i Adelsö socken, alla i Stockholms län. Han avlider barnlös 1750 i Stockholm.

Lisbeths morfars far Lars Assarsson fick även ta hand om vårdnaden av morfarsmors Maria Johansdotter omyndiga syskon, vilket verkar ha varit till stort besvär. Både vad gäller pojkarnas uppförande och att få tillgång till de arvsmedel som fanns för att bekosta deras uppehälle och studier. En av dessa unga svågrar var den sedan mycket kände poeten Lars Lucidor. Syskonskaran var barn till Kirsten Strusshielms och skeppslöjtnanten Johan Eriksson. Båda makarna avled i tidig ålder och barnen fick växa upp under överseende av sin morfar Amiralen Strusshielm.

Amiralen Strusshielm bodde i Usedom i svenska Pommern. Hans barn föddes i Stockholm 1618 och 1620 i Nikolai församling och hans hustru Märta även stod fadder ett par gånger i augusti 1620. Alltså samtida i Stockholm med Peters farmors morfar Herman von Campenhausen som blev borgare i Stockholm 1622 och dennes hustru Gertrud von der Linde.

När så amiralen avlider inleds en mångårig process avseende arvet och ansvaret för syskonskaran, vilket slutligen blir ytterligare ett av Hauptmannen Lars Assarssons fleralet ansvar enligt ovan.

Amiralen Strusshielm och Nils Assarsson Lagerstolpes vapen. Båda utdöda på manssidan i första generationen.

Barn:

1. Hjertrud Wendela Törnecrantz, född 1750-11-30, se familj 20.
2. Elisabeth Margareta Törnecrantz, född 1753-04-09, se familj 24.
3. Kristina Törnecrantz, född 1756-04-17 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda, död 1757-10-27 i Västragården no 3, Torslunda.
4. Erik Törnecrantz, född 1760-09-26 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda (Torslunda CI:2 sid 256-57), död 1781-06-25 i Torslunda. Sjöman.
5. Catharina Törnecrantz, född 1765-05-23 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda.

Familj 20

Hjertrud Wendela Törnecrantz (från familj 19), född 1750-11-30 i Torslunda by gård nr 3, (Västragården), Torslunda. Bosatt i Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda.

Dopvittnen: Per Torselius uti Arontorp (ingift morbror som var gift med Christina Törnecrantz), Nils Blomberg, Nils Ericson Törnecrantz (farbror) Kåtorp, m.fl.

År 1768 när Hjertrud Wendela är 18 år avlider fadern Petter. Farbrodern Nils Törnecrantz, bosatt i Kåtorp nr 2, tillträder då som förmyndare för Hjertrud och den yngre brodern Erich som då endast är 8 år.

Två år senare gifter sig Hjertrud med Måns Persson som ju är släkt i släkten, också han bördig från Torslunda och vid giftermålet angiven som dräng vid föräldragården i Runsbäck.

Gift 1770-11-10 i Torslunda med Måns Persson, född 1744-06-21 i Runsbäck, Torslunda, död 1832-03-04 i Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda. Hemmansägare och kyrkvärd i Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda.

Hjertrud ärvde en del av Torslunda by gård nr 3 (Västragården) efter fadern och 1772 brukar hon 1/2 hemmanet, två andra brukare har 1/4 var. Samma år avlider farbrodern men då Hjertrud nu är gift så har förmyndarskapet upphört och framöver står maken Måns som hemmansägare för gården.

Gården Torslunda nr 3 (mangårdsbyggnad från tidigt 1800-tal) börjar sedan kallas Torsborg och gör så än idag.

Måns står som dräng i Runsbäck vid giftermålet år 1770. När fadern Per Månsson går bort 1776 finns förutom Måns, brodern Olof Persson och fyra döttrar, Maria, Ingrid, Kierstin och ytterligare en dotter i livet. Fadern Per hade ett stort hushåll med åtskilliga djur. Utan tvekan var familjen väl beställd med både matsilver och åtskilliga husgeråd i koppar och tenn. Per lämnar efter sig ett gott arv och sönerna Måns och Olof ärver enligt tidens sed dubbelt upp mot döttrarna, 120 respektive 60 riksdaler.

1781 avlider Hjertruds bror Erich och eventuella anspråk denne kan ha haft tillfaller sålunda de efterlevande systrarna.

1786 sker storskiftet i Torslunda och gården får nu beteckningen AA. Året därpå gifter sig Hjertruds yngre syster Elisabeth med Karl Sabelström och i anslutning till detta tar dessa över bruket av 1/4 av hemmanet. Oklart om detta är ett arv till Elisabeth eller om hemmansdelen inköps i samband med giftermålet, men det förstnämnda är mest troligt. Redan 1794 avlider dock svågern Karl till sjöss när hans skepp förliser och det påföljande året avlider även systemen Elisabeth. Dessa efterlämnar en son, men vilken koppling Vendela och maken Måns har till denne framöver är inte klart.

1786 vid stora skiftet, så återfinns man Måns brorson Skepparen Lars Olofsson Möller gift sedan 1781 med Christina Charlotta Schalien, samt dennes svåger länsman/skogsvaktare Peter Törnecrantz, som är en kusin till Hjertrud Wendela, skrivna på gård nr 1 i Torslunda by. Dessa två var svågrar sedan 1783, då Peter gifte sig med Lars svägerska Ingrid Margaretha Schalien i hennes andra gifte. Hon avled dock redan 1784 i barnsäng.

Då fanns dock inte Lars Möller med familj kvar på nr 1 i Torslunda by utan i Kåtorp by, också i Torslunda. Sannolikt har Lars utflyttat i samband med sitt giftermål 1781, troligen till svärmodern Anna Catharina Schaliens gård, även om han fortfarande finns upptagen på gård nr 1 i Torslunda by 1786.

I Kåtorp bor ju redan svärmodern som var född Wahlbom och syster till Johan Gustaf Wahlbom som tidigare hade gård nr 2 i Torslunda by tillsammans med bonden Per Svensson.

I Kåtorp finns även sonen (och kusinen) till Hjertrud Wendelas tidigare förmyndare farbrodern Nils Törnecrantz, Petter Nilsson Törnecrantz bosatt i Kåtorp nr 2.

1788 när Måns brorson, Lars Olof Möllers son Sven döps i Kåtorp, så är Måns dopvittne.

Barn:

1. Birgitta Christina Månsdotter, född 1771-07-22, se familj 21.
2. Peter Månsson, född 1773-02-19 i Aronstorp, Västragården no 3, Torslunda. Hemmansägare i Eriksöre no 5, Torslunda.
3. Gustav Månsson, född 1775-04-01 i Aronstorp, Västragården no 3, Torslunda.
4. Erik Månsson, född 1776-11-08, se familj 22.
5. Maja Catarina Månsdotter, född 1780-01-01 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda.
6. Anders Månsson, född 1783-02-09.
7. Johanna Månsdotter, född 1786-05-31, se familj 23.
8. Elisabeth Margareta Månsdotter, född 1789-06-04 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda.
9. Johan Månsson, född 1791-09-03 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda, död 1795.
10. Gustav Månsson, född 1794-11-21 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda. Sjöman.

Familj 21

Birgitta Christina Månsdotter (från familj 20), född 1771-07-22 i Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda, död 1849-12-22 i Kalmar. Fru i Kalmar.

Faddrar vid dop: Olof Persson i Skogsby (farbror), Jonas Svensson i Runsbäck, drängen Per Törnecrantz i Kåtorp (kusin), Jungfru Cajsa Zelin i prästgården (dotter till prästen Eric Zelin i Torslunda (1747-72), hustru Ingrid Persson (troligen faster) i Runsbäck, Jungfru Elisabeth Margaretha Törnecrantz (moster vilken sedemera kom att gifta sig med Karl Peter Sabelström, storebror till Brita Stinas blivande make Nils Petter), Brita Stina Strömbeck i prästgården.

1788 är Brita Stina tillsammans med fadern dopvittne till Sven Möller (faderns brorsons son) i Kåtorp.

Om Brita Stina berättas att hon inför sitt bröllop med Petter lär ha sjungit: "Vacker är Petter och vacker är jag, och vackert ska vackert ha". Strax innan jul 1849 när dottern Vendela ligger i sjuksäng lär Brita Stina kommit in till henne och sagt: Nu har jag bakat smörbakelserna till jul, jag är lite trött och går upp och lägger mig". Hon somnar och vaknar sedan aldrig mer. På hennes begravning bjöds på dessa smörbakelser hon själv bakat.

Gift 1797-10-24 i Torslunda Öland med Niclas Petter Sabelström, född 1766-08-30 i Kalmar, Domkyrkoförsamlingen, död 1837-06-19 i Kalmar. Sjökapten i Kalmar.

Brita Månsdotter och Nils Petter Sabelström i Lübeck.

Niclas Petters far Nils Sabelström, är enligt prosten Meurling i Kristdala son i släkten Sabelsköld, vilket även styrkes genom förbindelser avseende dop och reverser Sabelströmsbröderna emellan. Kyrkoböcker saknas för året då Nils föddes.

Fadern Nils återfinnes som Matros i Kalmar, Gamla Staden nr 63. Denna fastighet anges vid mantalsskrivning 1750 som tillhörig Skåpmakare Strömbergs dotter, med andra ord hustrun Anna Catharina med vilken Nils gift sig strax innan. 1765 och 1767 står också fastigheten på Skeppare Sabelström. Så även 1773, då med drängen Jonas och pigan Greta. Niclas Petters mor Anna Catharina avlider i augusti 1773 och i bouppteckningen 1774 anges följande fastigheter: en gård i Gamla staden och två påbyggnader under nr 63. En annan tomt under rekonstruktion på nr 13.

Dottern Anna-Cristina är född 1756 i Slotts församlingen. När sonen Karl Peter föds 1758 anges detta under Stads församlingen. Fadern Nils anges då som Styrman och därefter som skeppare. Han seglar bl.a. med fartyget Strömman, en galeas om 17 läster tillhörandes Peter Löhngrén. Han gjorde med detta fartyg två resor på Slesvig, en på Lübeck samt inrikes.

Han fick burskap i Kalmar 26/4 1760 då han avlade ed på sjöfartsnäring. Cautionister var handelsmännen Löfgren och Nils Åhlström.

Han gifter om sig i april 1774 med änkan Lovisa Sofia Berggren, som tidigare var gift med skepparen Folke Olsson. Denne Folke gick under med sitt skepp Wallon utanför Marseille i oktober 1770. Sofia Lovisa hade två barn i äktenskapet med Folke och Lovisa är troligen syster till Styrmannen Carl Magnus Bergman, vilken var dopvittne vid sonens födelse i första äktenskapet. 1782 återfinnes Nils i mantalslängden som bryggare på 3:e Runddelen, gård nr 124 på Proviantgatan i Kalmar stad, östra kvarteret. Denna gård verkar ha kommit med i äktenskapet med Lovisa Sofia, då den finns med i bouppteckningen efter hennes förste make Folke Olsson och värderas då till 600 riksdaler. Nils anges nu även som Garvare. Nils bor kvar på samma gård fram till sin bortgång 1786.

Niclas Petter följde faderns fotspår och gick precis som sin äldre bror Karl tidigt till sjöss. Fadern Nils hade ju gått bort redan 1786, då Niclas endast var 20 år, och modern ännu tidigare år 1773. Sannolikt var relationen till brodern mycket nära då båda var inom sjöfartsnäringen och de enda bröderna. Brodern Karl döper också sitt enda barn till just Niclas Petrus, efter sin yngre bror. Senare då även Niclas får egna söner döper han både sin förstfödda, som avlider ung, men även den nästfödda till Carl efter sin äldre bror.

Niclas Petter avlägger styrmansexamen inför Sjömanshusdirektionen 1795. Brodern Karl avlider vid skeppsbrott året innan och dennes hustru Elisabeth Törnecrantz 1795, efterlämnandes en omyndig son Niclas Peter endast 6 år gammal. 1797 när Niclas Petter och Birgitta Månsdotter gifter sig, var familjerna sålunda redan sammanlänkade då brodern Karl Peters hustru Elisabeth var en yngre syster till Birgittas mor Wendela. Dock var ju båda då avlidna och relationen till brorsonen är oklar.

Dessa är säkert redan väl bekanta då Niclas säkerligen tillbringat mycket tid hos brodern och svägerskan vilka haft del i hemmanet i Torslunda sedan 10 år tillbaka, (1787). I början av äktenskapet bor makarna också på hemmansdelen i Torslunda där de första barnen föds.

Niclas tar skepparexamen 1799. Första befälet var för ett av storredaren Theodor Foenanders fartyg.

Niclas var väl huvudsakligen till sjöss men under en period var makarna också bosatta i Lübeck. De flyttade sedan in till Kalmar och bebodde eget hus och gård på Proviantgatan 6, nr:153 östra kvarteret i Kalmar stad.

Makarna Sabelströms hus på Proviantgatan 6, (år 2018).

Åren 1816-19 var Niclas ledamot av sjömanshusdirektionen. Efter detta blev han utnämnd till s.k. Waterscout, eller ombudsman för direktionen. Niclas tid som ombudsman är rikt dokumenterad i protokollen, främst genom ständiga kontroverser med sjömanshusnotarien, vice kronofogden J. Lagerqvist. Dessa synes sällan ha dragit jämnt. Trots återkommande tvister och senare även kritik från skepparesocietén om hans förmåga att fullgöra sina plikter, kvarstod Niclas som ombudsman fram till sin bortgång 1837.

Barn:

1. Anna-Catharina Sabelström, född 1798-08-09 i Thorslunda Öland, död 1800-03-20 i Thorslunda Öland.
2. Anna-Catharina Sabelström, född 1800-07-30 i Thorslunda Öland, död 1853-08-22 i Kalmar. Bosatt i Kalmar.
3. Vendela Christina Sabelström, född 1803-11-17 i Thorslunda Öland, död 1876-10-18 i Kalmar. Vendela tjänade som "husmamsell" innan äktenskapet med Joachim på egendomen Flerohopp i Madesjö socken, i Kalmar län. Hon träffade där sin ungdomskärlek, en av ägarfamiljen Hildebrands söner, som dock tvingades gifta sig med "Morianens" dotter. Denne fortsatte under lång tid att skriva sorgsna brev till Vendela. Det rör sig sannolikt om Isac Hildebrand (1793- 1838), som 1827 gifte sig med Christine Jacobsson (1806-1882), även hon husmamsell på Flerohopp. Alternativt Theodor Emanuel Hildebrand (1799-1881), handlande i Borgholm och godsägare på Solberga på Öland. Gift 1830 med Jeanette Amalia Gummerus, (1811-1906).. Gift 1827 med Kofferdikaptenen Johan Hinrich Parrow.

4. Carl Sabelström, född 1806-06-19 i Kalmar, död 1809-02-11 i Kalmar.
5. Nils-Magnus Sabelström, född 1808-02-21 i Kalmar, död 1810-07-02 i Kalmar. Bosatt i Kalmar.
6. Carl Sabelström, född 1810-09-11 i Kalmar, död 1862-02-05. Sjökapten och hamnmästare i Kalmar. Då Carl och Augusta Schultzberg gifte sig blev släkterna Sabelström, Parrow och Jeansson befryndade via Augustas syster Hedvig som gifte sig med Theodor Jeansson och Carls systrar Vendela och Anna Catharina som gifte sig med var sin bror Parrow. Theodors Jeanssons brorson Johan som senare inflyttade till Kalmar för att jobba hos sin farbror Theodor, kom sedan att gifta sig med en av familjen Parrows döttrar.
7. Johanna-Sophia Sabelström, född 1812-09-03 i Kalmar, död 1812-09-07 i Kalmar. Bosatt i Kalmar.

Familj 22

Erik Månsson (från familj 20), född 1776-11-08 i Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda, död 1828-04-29 i Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda.

Hemmansbrukare i Eriksöre 6-7 (ett helt mantal) och Torslunda by gård nr 3 (Västragården), Torslunda. Uppenbarligen så har Erik Månsson löst ut och/eller köpt ut familjegården från syskonen. Så sent som 1803 är systemen Birgitta Christina Månsdotter och maken Niclas Petter Sabelström bosatta där, då deras tredje barn Vendela Christina föds där i november. År 1806 är dock makarna Sabelström inflyttade till Kalmar och bor där i eget hus och gård på Proviantgatan, så antagligen har skiftet skett någon gång däremellan.

Gift med Karin.

Barn:

Peter Eriksson, född 1804-05-04 i Eriksöre 6-7, Torslunda, död (begravd 1879). Lanthushållare i Torslunda by gård nr 3 (Västragården) och Eriksöre 6-7 ett mantal, Torslunda.

Peter gifte sig i 25-års ålder med Ingrid Nilsdotter och fick med henne nio barn varav fyra blev vuxna. Efter Ingrids bortgång gifter Peter om sig med Clara Ståhl och fick även i detta äktenskap nio barn, varav fem uppnådde vuxen ålder.

Peter var ekonomiskt framgångsrik och vid bouppteckningen efter hans bortgång upptas hela nio jordbruksfastigheter på olika håll i Torslunda socken. De två mest betydande är släktgården Torsborg via mödernet i Torslunda by, tidigare kallat nr 3, Västragården, samt Färjestadens gård med gästgiveri och hamn.

Familj 23

Johanna Månsdotter (från familj 20), född 1786-05-31 i Torslunda by Västragården no 3, Torslunda. Johanna var dopvittne till Anna Sophia Schalien i Kåtorp, Torslunda år 1804.

Gift 1818 i Torslunda med Carl Nicklas Rydell. Kronobefallningsman och Häradsskrivare i Torslunda.

Familj 24

Elisabeth Margareta Törnecrantz (från familj 19), född 1753-04-09 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda, död 1795-06-03 på hemgården nr 3 i Torslunda.

Gift 1787-11-13 med Kofferdikaptenen Karl Peter Sabelström, född 1758-10-06 i Kalmar, Stadsförsamlingen. Efter giftermålet med Elisabeth, finns Karl Petter upptagen i mantalslängderna på Elisabeths egendom nr 3 (1/4 mtl) i Torslunda by från 1788-1790. Han anges som skeppare och borgare i Kalmar. Upptagen på nr 3 finns också Måns Persson, gift med Elisabeths syster Hjertrud Wendela med sonen Per och dottern Brita, som 1797 gifter sig med Karl Petters yngre bror Niklas Petter. 1788 står Måns Persson också på nr 1.

På nr 1 finns enligt mtl 1786 de bägge svågarna skogsvaktare Petter Törnecrantz från Bostorp i Norra Möckleby (tremänning till Elisabeth) och skepparen Lars Olofsson Möller (som är Måns Perssons brorson), gifta med varsin syster Schalien. Lars står som fadder till Johan Schalien (i Kåtorp by i Torslunda) barn och gifter sig med dennes syster Christina Charlotta Schalien i Torslunda 1781. 1783 gifter sig Petter Törnecrantz med änkan Ingrid Margaretha Schalien.

Karl Peter står med hustrun som faddrar för Johannes Lorentz Möller, son till Lars Möller och Christina Charlotta Schalien när denne döps i Kåtorp år 1790. Karl förliser till sjöss år 1794, då han är på väg med briggen Ewa Christina och sex sjömän för att köpa salt i Setubal, Portugal.

Barn:

1. Nicolaus Petrus Sabelström, född 1789-06-08 i Torslunda by, no 3, Torslunda, död i februari 1812 i Antwerpen. Nicolaus rätt efter moderns död bevakades av Landsfiskalen Gustaf Janson, vilken anges som Elisabeths "frände".

Familj 25

Andra Torslundagrenen

Cristina Törnecrantz (från familj 3), född 1708-01-13 i Bostorp, Norra Möckleby, död 1784-09-29 i Arontorp, Torslunda.

Modern Gertrud Vendela Törnecrantz skall enligt kyrkoräkenskaperna blivit "kyrktagen" den 25 mars 1708 och hon borde då ha fått ett barn ca en och en halv månad tidigare (förutsatt att födelsedatumet som anges i dödboken (se nästa stycke) är korrekt borde kyrktagningen dock egentligen ägt rum i slutet av februari).

1784, "29 Aug. dödd. gamla Enkan Chirstin Törnecrantz i Arontorp af ålderdoms bräckeligt hon var född d. 13 Januari 1708, och således 86 år, 7 månader, 16 dygn gammal".

Gift före 1727 i Torslunda med Per (Peter) Torselius, född enligt åldersuppgift 1702, död 1757-10-12 i Arontorp, Torslunda. Lantbrukare i Arontorp, Torslunda.

När första sonen Nils föds i september 1719 finns en löjtnant Torselius med bland dopvittnena, detta kan vara en broder till Peter och de båda är sannolikt söner till befallningsmannen Eric Torselius, (se familj 12 ovan). I Torslunda dödbok anges Peter som 55 år gammal och att han avled av svullnad i benen.

Barn:

1. Anna Persdotter Torselia, född 1727-09-21 i Arontorp, Torslunda. Dopvittnen: Länsmannen Petter Törnecrantz i Bostorp, Oluf Danielsson i Skogsby, Jungf. Catarina Hedvig de la Roche i Torslunda, Hustru Karin Persdotter (troligen ingift moster) gift med Erik Törnecrantz i Torslunda, Hustru Kirstin Nilsson i Skogsby, Jungfru Maria Törnecrantz. Finns med i moderns BoU 1794 och anges då ej som gift.
2. Nils Persson Torselius, född 1729-09-16 i Arontorp, Torslunda, död 1803-12-20 i Arontorp, Torslunda. Dopvittnen: Hr (Herr) Leutnant Torselius, Länsman Erick Törnecrantz, Per Nilsson i Lenstad, Maria (Lundgren?), Brita Stina Ö, Pig. Anna (Larsdotter?) i Torslunda.

Vid vigsel 5/6- 1753 anges "Drängen Nils Persson från Arontorp and Pigan Karin Persdotter i Skogby." Han anges som "förra hemmansbrukaren" i Bouppteckning efter modern Stina Törnecrantz.

3. Johan Daniel Pettersson Torselius, född 1731-09-19 i Arontorp, Torslunda. Faddrar vid dop: Helena Swebelia, Pig Bengta Törnecrantz i Arontorp, m.fl. Antagligen "Bonden Jan Persson" i Bouppteckning efter modern Stina Törnecrantz.
4. Gertrud Wendela Torselia, född 1734-01-13, se familj 26.
5. Lars Person Torselius, född 1735-11-29 i Arontorp, Torslunda, död 1735-12-21 i Arontorp, Torslunda.
6. Christina Torselia, född 1737-07-10 i Arontorp, Torslunda, död 1737-11-22 i Arontorp, Torslunda. Faddrar: Nils Jonsson i Skogby, Olaf Persson i Björnhofda, Nils Persson i Lenstad, Hustru Maria Törnecrantz i Hult. Hustru Kirstin Persdotter.
7. Catharina Persdotter Torselia, född 1739-01-07 i Arontorp, Torslunda, död 1740-02-09 i Arontorp, Torslunda. Faddrar: Aron Ekebom, Daniel Reen, Matros Oluf, Jungfru Greta Lisa De la Roche, Jungfru Maria Schultzberg. Torslunda.
8. Eric Torselius, född 1741-09-05 i Arontorp, Torslunda, död 1753-05-19 i Arontorp, Torslunda (av Koppor). Faddrar: Petter Wahlqvist, hustru Maria Törnecrantz i Hult. Jungfru Stina Törnecrantz.
9. Karl Torselius, född 1744-06-13 i Arontorp, Torslunda.
10. Christina Persdotter Torselia, född 1747-06-27 i Arontorp, Torslunda, död 1809-02-02 i Arontorp, Torslunda. Faddrar: Comministern Herr Stefrenhelm, Petrus Törnekantz, Alexander Schwantzberg, Pär Svensson uti Skogsby, Nils Ruth uti Lenstad, och drängen Jöns Månsson ifrån Arontorp. Mademoiselle Gretha Elisabeth De la Roche, Jungfru Maria Schantzberg, Hustrun Britha uti Björnhofda, hustrun Maria ibidem och Pigan Sicela Månsdotter uti Arontorp. Stina Persdotter anges bo i Arontorp och vara gift med Jonas Raferbom i bouppteckningen efter modern Stina Törnecrantz.
11. Catharina Persdotter Torselia, född 1750-12-07 i Arontorp, Torslunda. Föddes Per Torselius och hustrun Stina Törnecrantz lilla dotter uti Arontorp. Dopvittnen inkluderade Skomakaren Arvid Carlstedt uti Tveta, Jöns Andersson uti Skogsby.

Familj 26

Gertrud Wendela Torselia (från familj 25), född 1734-01-13 i Arontorp, Torslunda, död 1801-11-16 i Kåtorp, Torslunda. Kåtorp i Torslunda.

Faddrar vid dop: Jacob Wegner, Börge Andersson i Kåtorp, Agneta Palm i Hals.

Gift med Lars Andersson, död i Kåtorp nr 2:1. Hemmansbrukare i Kåtorp nr 2:1, Torslunda.

1755 d. 16 Marti wigdes änkomannen och hemmansbrukaren Lars Andersson i Kåtorp och pigan Hjertrud Wendela Persdotter i Arontorp. Barn: Hindrick Larsson, Erick Larsson, Stina Larsdotter, Wendla Larsdotter, Brita Larsdotter, Ana Larsdotter. Lars är äldre bror till Börje Andersson vars dotter gifter sig med Nils Törnecrantz och sedan brukar Kåtorp nr 2:2.

Barn: Brita Larsdotter, född 1755, se familj 27.

Familj 27

Brita Larsdotter (från familj 26), född 1755 i Östragården nr:2:1 i Kåtorp, Torslunda, död 1850 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda. Bosatt i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda.

Brita var dotter till Lars Andersson i gården Kåtorp 2:1 i dennes andra äktenskap och då gift med Greta Wendla Torselia. Britas mor Greta Wendla var släkt i släkten som dotter till maken Nils farfars faster Christina Törnecrantz och hennes make Peter Torselius i Aronstorp Torslunda.

Gift 1799 i Torslunda med Nils Pehrsson Törnecrantz (se familj 16), född 1781-04-25 i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda, död 1823-07-08 i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda (av Drunkning).

Nils står som hemmansägare på granngården i Kåtorp nr 2, (Östragården), Torslunda. De båda familjerna hade då gemensamt brukat Kåtorp nr 2, (2:1 och 2:2) i två generationer.

I juli 1823 drabbades familjen av en svår olycka. Nils tillsammans med flera andra var på resa över Kalmarsund då färjan kapsejsade och nio personer från Torslunda, varav tre från Kåtorp, inklusive Nils drunknade. Totalt var fler än 40 personer ombord på färjan som var överlastad inte bara med passagerare utan också diverse trävaror. Prästen i Stora Möckleby skrev; 40 människor, män, kvinnor och barn av en stark storm och färjekarlens oförsiktighet, kantrade och blev ett rov för vågorna, utom 9 personer som blivit med livet bärgade.

Vid BoU efter Nils upptas krono skattehemmanet 2 1/2 mtl Kåtorp, som av honom har "bänkat och bebotts", men inte varit ägare till mer än 2/3 och den sista 1/3 tillhörig modern Cajsa Jönsdotter.

Efter att maken Nils gått bort står Brita skriven för gården 1830, men under åren 1830-38 är sönerna Peter, Erik och Samuel omväxlande skrivna som ägare. Undantagskontrakt upprättades 1834 för Brita. 1839 såldes gården utanför familjen, men via ett barnbarn som gifte sig med en sonson till den nya ägarfamiljen så kom faktiskt gården åter i en ättling till ursprungsfamiljens ägo. En utförlig berättelse om denna gren och gården i Kåtorp återfinnes i boken Torslunda II - En bygd i förändring. Brita själv fick leva ett annorlunda och mycket hårdare liv än de första 25 åren som bondhustru och går bort med små medel i Kåtorp år 1850.

Not: för vidare läsning om allmänna skeenden och flera av de personer som återfinnes i denna krönika rekommenderas böckerna "Öland under Carl Gustaf och Christina, Perioden 1650-80 skildrad i Hauptmannen Lars Assarssons brev från Borgholms slott", författad av Kurt Lundgren. Samt "Öningabok" av Sigurd Haneclou.